

Cirkulärnr: 2001:116
Diariernr: 2001/1921
Handläggare: Irene Lindström
Josephine Nilsson
Sektion/Enhet: Sektionen för äldreomsorg och sjukvård
Datum: 2001-10-09
Mottagare: Kommunstyrelsen
Äldreomsorg
Rubrik: Aktuellt om äldreomsorgen
Bilagor: Skriften "Aktuellt om äldreomsorgen"

Sektionen för äldreomsorg och sjukvård
Irene Lindström
Josephine Nilsson

2001-10-09

Kommunstyrelsen
Äldreomsorg

Aktuellt om äldreomsorgen

Svenska Kommunförbundet presenterade bifogade skrift på ett presseminarium den 9 oktober 2001. Det är första gången som sektionen för äldreomsorg och sjukvård presenterar aktuella fakta om äldreomsorgen. Det är meningen att skriften ska komma i en ny upplaga varje år. Kort sammanfattat tar vi upp följande:-

Omstruktureringen av kommunernas vård och omsorg

Målet med kommunernas insatser är att ge äldre och funktionshindrade möjligheter att leva ett så normalt och självständigt liv som möjligt. Det innebär att alla ska ha rätt till en egen bostad och få sina basala behov tillgodosedda. Detta mål har under en lång tid styrt utvecklingen av sjukvården och äldreomsorgen. Det är kommunerna som ger hjälp med personlig omvårdnad och i ökande omfattning medicinska insatser i den egna bostaden.

Omstruktureringen av äldreomsorgen från sjukhusvård till vård i öppna former pågår fortfarande och påverkar starkt utvecklingsbehoven i äldreomsorgen. Sjukhusvistelserna blir allt kortare och ~~allt~~ fler fler personer med flera sjukdomar samtidigt och ibland svåra sjukdomar vårdas hemma. Detta ställer inte bara krav på mer personal utan också på att personalen har utbildning för dessa uppgifter.

Behoven av vård och omsorg ökar särskilt hos personer som är 85 år och äldre

Huvuddelen av kommunernas äldreomsorg avser personer i mycket hög ålder. Av samtliga som fick någon form av bistånd av kommunerna var 73 procent 80 år eller äldre. Det är åldersgruppen 85 år och äldre som ökar mest

de kommande tio åren. Statistiska centralbyrån beräknar att det år 2010 finns nästan 50 000 fler personer i Sverige som har fyllt 85 år jämfört med år 2000. Enbart ökningen av denna åldersgrupp motsvarar ett ökat behov av insatser från kommunerna med nästan 15 procent. Eftersom det är denna grupp som har de största behoven av vård och omsorg och medicinska insatser, ställer utvecklingen fram till 2010 stora krav på kommunerna.

Kunnig personal en förutsättning för god kvalitet

Den viktigaste förutsättningen för att garantera en god kvalitet på vård och omsorg är tillgången på kunnig och utbildad personal. Utan utbildad och kunnig personal är det omöjligt för kommunerna att erbjuda en vård och omsorg med god kvalitet till de äldre. Eftersom kommunerna ska ta hand om personer som ofta är svårt sjuka och har flera sjukdomar samtidigt ökar behovet av personal med utbildning.

Rekryterings- och utbildningsbehov

Ca 60 procent av baspersonalen (vårdbiträden och undersköterskor m.m.) har idag gymnasieutbildning på omvårdnadsprogrammet eller motsvarande utbildning. Kommunerna har idag avsevärda svårigheter att rekrytera personal över huvud taget och särskilt personal med adekvat utbildning. Mer än hälften av de som nyrekryterades åren 1995-99 saknade vårdutbildning.

Kommunerna behöver rekrytera 180 000 årsarbetare (ca 220 000 personer) inom vård och omsorg fram till 2010. Viktigaste orsaken till nyrekryteringsbehovet är att många som nu arbetar inom vård och omsorg kommer att uppnå pensionsåldern mellan 2001 och 2010. Samtidigt som behovet av utbildad personal ökar, minskar intresset för gymnasieutbildningen på omvårdnadsprogrammet. När det gäller högskoleutbildad personal är bristen störst på sjuksköterskor. Samtidigt finns det betydligt fler sökande till högskoleutbildningarna än tillgången på platser. Antalet platser svarar inte alls mot det behov som beräknas.

Om det över huvud taget ska bli möjligt att ge en god omsorg och vård till de äldre måste kraftiga satsningar göras på både ungdoms- och vuxenutbildningar med inriktning på vård och omsorg både på gymnasie- och högskolenivå.

Frågor med anledning av detta cirkulär besvaras av Irene Lindström, tfn 08-452 77 91, e-post irene.lindstrom@svekom.se och Josephine Nilsson, tfn 08-452 77 93, e-post josephine.nilsson@svekom.se

SVENSKA KOMMUNÖRBUNDET

Sektionen för äldreomsorg och sjukvård

Ulla Åhs

Bilagor

Skriften "Aktuellt om äldreomsorgen"